

Örebro 2018-02-02

YTTRANDE

Dnr 2018-01/AG/LF

Skolverket
106 20 Skolverket

Handläggare: Anna Gabrielsson

Förslag till reviderad läroplan för förskolan (Dnr 2017:783)

Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning, DHB, är en föräldraorganisation som startade 1949 och aktivt arbetar för att våra målgrupper ska vara delaktiga, jämlika samt ha inflytande i ett tillgängligt samhälle. Även barn med ytterligare funktionsnedsättningar är en viktig grupp inom vår organisation. Grunden för våra ställningstaganden är våra samlade erfarenheter i förbundet. Viktiga dokument för vårt arbete är *Barnkonventionen* och *FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*. Vårt arbete utgår även från Sveriges språklag, som ger svenskt teckenspråk ställning motsvarande de nationella minoritetsspråken.

Riksförbundet DHB överlämnar härmed följande synpunkter på förslaget:

Sammanfattning

Riksförbundet DHB ställer sig bakom förslaget i alla delar utom det avsnitt rubricerat *Förståelse och medmännisklighet* i förslagets första del. I förslaget står att det svenska samhällets internationalisering medför att förskolan ska ha internationella perspektiv på villkor och värderingar. Riksförbundet DHB instämmer, men vi saknar i detta sammanhang begreppet funktionsnedsättning. I svaret utvecklar vi vårt resonemang i denna fråga.

I övriga delar ställer vi oss bakom texten i förslaget, men vi vill lämna följande synpunkter.

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värderingar

Förståelse och medmännisklighet

Det är mycket viktigt att det i förskolans uppdrag ingår att ge förutsättningar för förståelse för mångfalden i vårt samhälle. Förslaget tar upp vikten av att ha kännedom om olika kulturer och olika människors villkor och värderingar. Vidare står det att det svenska samhällets internationalisering medför att förskolan ska ha internationella perspektiv på villkor och värderingar. Riksförbundet DHB instämmer, men vi saknar i detta sammanhang begreppet funktionsnedsättning. Förvisso kan texten tolkas såsom att människors olika villkor även kan vara att ha olika funktionsnedsättningar. Emellertid anser vårt förbund att när det gäller funktionsnedsättning bör det vara en tydlig skrivning. För att ge genuin acceptans för människor med funktionsnedsättning, men också för att skapa förståelse för vad det innebär att ha en funktionsnedsättning, måste det finnas med som något självklart i förskolans styrdokument. Barn som redan tidigt i livet har försvårade livsvillkor, har rätt att särskilt uppmärksammas inom förskolan.

Det är svårt att veta hur många barn i Sverige som har en funktionsnedsättning, men en uppskattning är att ca 6 % av de yngsta barnen har någon funktionsnedsättning. Andelen ökar därefter till omkring 17 % för ungdomar som går gymnasiet.¹ I förskolan går idag ca 480000 barn mellan 1-5 år², vilket betyder att ca 30000 barn i förskolan har en funktionsnedsättning. Därför är det viktigt att barn i förskolan får förståelse och kunskap om funktionsnedsättningar. De behov som barn med funktionsnedsättningar har skiljer sig inte från de behov andra barn har, en del behöver bara mer, för att få detsamma. Riksförbundet DHB anser att om den mångfald som myndigheten föreslår ska präglade förskolans verksamhet och omfatta alla barn, måste även begreppet funktionsnedsättning finnas med. Bland barn med funktionsnedsättning finns även barn med olika etniska bakgrunder, och därför vill vi betona att det vi argumenterar för på intet sätt förminskar den internationell mångfald som myndigheten redan har lagt in i sitt förslag.

¹ Barn och ungas hälsa, vård och omsorg 2013, Socialstyrelsen

² Skolverkets statistik 2017 www.skolverket.se/statistik

Förskolans uppdrag

Leken är grunden för utveckling, lärande och välbefinnande

Riksförbundet DHB ser mycket positivt på att leken lyfts upp som viktig. För våra målgrupper är stöd i kommunikationen avgörande och vi ser därför mycket positivt på att kommunikation särskilt uppmärksammas i leken.

Kommunikation och skapande

Riksförbundet DHB ser mycket glädjande på skrivningen om att, för barn som kommunicerar med teckenspråk så ska utvecklingen av teckenspråk främjas. Många av våra medlemmar har teckenspråk som sitt första språk. De har rätt att mötas av samma stimulans och uppmuntran som de som har talad svenska som sitt första språk. Riksförbundet DHB vill samtidigt betona vikten av att kommunikation kan ske på olika sätt, och att förutom tecken och tal är bilder för många barn avgörande i kommunikationen.

2. Mål och riktlinjer

2.1 Normer och värden

Riksförbundet DHB ställer sig positivt till de mål som förslaget lämnar. Vårt förbund skulle dock vilja göra ett tillägg om att förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla inte bara respekt utan även *förståelse* för alla människors lika värde.

Dag som ovan

Lena Fernström

Ordförande Riksförbundet DHB

